

Azon a napon, amikor a Múcsarnokban a tavaszi kiállítás megnyílt a sajtó képviselői számára, Bihari Sándort ugyanebből a palotából utolsó útjára kísérték a festők. Igazában a régi Múcsarnok volt az a hely, ahol java képeit a közönség elé vitte. S a nyolcvanas évek voltak virágzásának esztendői. 1893-ban kapta meg az állami aranyérmét, de ezt posztumusz kitüntetésnek tekinthetjük. Mert akkor már túl volt legjobb képein. A „Bíró előtt“, amely őt ereje teljében mutatja, akkor már a reprodukciók minden fajtájában végjárta az országot.

Kevés kép ért hazánkban akkora népszerűséget, mint ez. A humoros anekdota, amelyet elmesél, megtette hatását oly körökben is, ahol a tisztán festészeti erőnyeket meg se látták. Bihari e képpel bizonyos mértékben elvált müncheni élményeitől, a divatos modellfestéstől, az illedelmesen bágyadt traktátustól. Szabadabb az, mint bármely más képe. Lehet, hogy ha ezen az úton fejlődik tovább, még kiválóbb eredményeket ér el. Ehelyett kockázatos kísérletre szánta el magát: nem a meglevő előadási módját fejlesztette, hanem egy rá nézve idegen nyelv á-b-c-jét kezdte tanulni. A szabad levegő varázsának ő sem tudott ellentálni: kezdte tehát a plein-airrel; az újonnan fáradságosan megtanult nyelv azonban nem volt neki eléggé engedelmis anyag festői gondolatainak megmintázására. Úgy, hogy standard-workja mindvégig ez a kép maradt.

A holt művész mellett ott vannak az élők művei, jól-rosszul összeválogatva. A kritikusok ezúttal sem voltak meglegedve a kiállítás anyagával. Nem mintha csupa gyenge kép dísztelenítene el a Múcsarnok falait, hanem, mert a tárlat gyöngyei is csak félig-meddig érvényesülnek a selejtes holmi közepette. Kár, hogy a jury túlságosan öregszemű rostával fogott munkájához: háromszáz képet, ha kivét, egészen formás kiállítás jön létre. Így is nem egy kép messzi kitűz a többi közül s java erejében mutatja egy-egy művészünket.

Vannak e művek közt régibb ismerőseink is, például Thorma János „Aradi vértanui“, akiket most tíz év múltán látunk viszont. Rippl-Rónai egész kis termet kapott egy sor képe számára: ezeket is méltattuk már ezen a helyen. A tavasz primörjei közt a legmélyebb hatást Mednyánszky tájképeinek köszönjük: van közöttük, amely hangulatának leszűrt finomságával ragad

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

zerző: *Lyka Károly*

ím: *Azon a napon...*

orrás: *Ny Idős*

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. fűz.)	(Oldal)
	<i>1906. V. 8.</i>		

meg, s van, amely nagyszabásún monumentális („Zivatar“). Fülledt, értékükben roppant intenzív atmoszféra-színek nehéz, lompos egymásba tolódásából áll elő a nagyszabású természeti játéknak képe. Egy másik képe, a „Hajnal“, még az ecset szilaj járásával is suggerálja nekünk azt a hatást, amelyet a hajnal első színbontásának láttára érzünk. Egész felhő-hömpölyegen tör át az aranyos sugarak raja, mintha harcra kélne a felhők szürke, zilált rongyaival, mintha menten a maga képére és hasonlatosságára gyúrná át az egész mindenséget. Így tud Mednyánszky egy természeti jelenséget megragadni s hatalmassá fokozni.

Ismert derekas minőségben látjuk viszont Márk Lajost, Ferenczy Károlyt, Strobentz Frigyeszt, Ujváry Ignácot s még néhány festőt, míg a szobrászok egy részénél ez évben több élet mutatkozik, mint amennyihez általában szokva vagyunk. Az építészek között nagy mértékben leköti figyelmünket Medgyaszai (Benkó) István gellérthegyi panteon-alakítása. De a festők egyike-másika szintén változott bizonyos irányban: Hegedüs László például hasonlíthatatlanul bensőségesebb most, mint valaha, Katona Nándor is frissebb, mint a múlt télen. Leginkább eltér megszokott előadási módjától Glatz Oszkár. Egy terjedelmes festménye, „Delelés a Balaton partján“, újfajta, élesrajzu festői szemlélettel ismertet meg minket: szinte ünneplő ruhában látjuk viszont a szép Balatonvidéket, mosoly-

Osztályozás

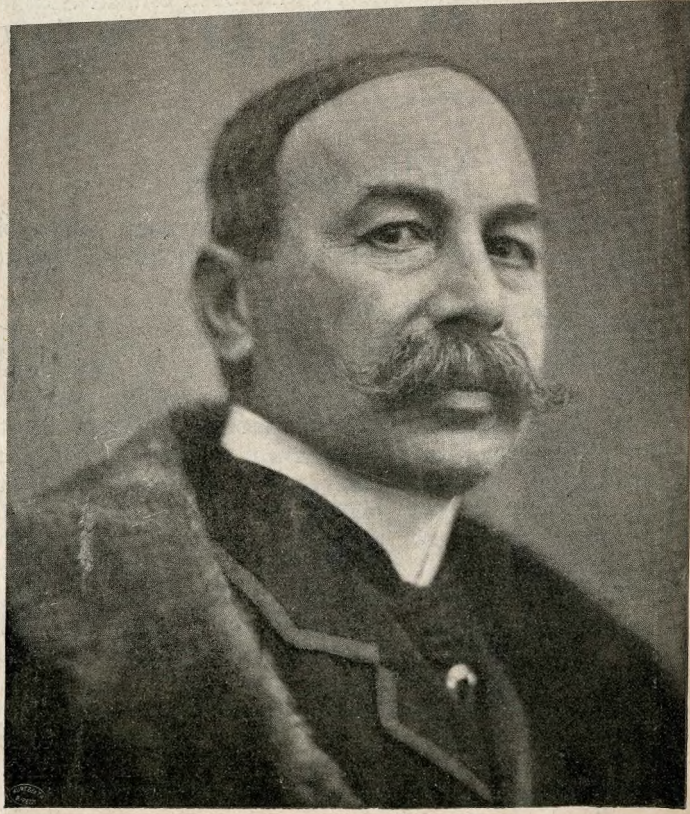
T: *708*

H: *Múcsarnok*

Idő: *"1906"*

gósan, verőfényesen, majdnem túlságosan pointirozott tisztaságban. Vannak ezen a képen részletek, amelyek mesteri módon kerültek vászonra. Egy sereg kis studiuma mutatja az utat, amelyen ezekhez az eredményekhez ért.

A fiatal, még ismeretlen nevű festők egész serege jelent meg e kiállításon. Róluk legközelebb írunk.
Lyka Károly



Bihari Sandor